

15 Δεκεμβρίου 2025

Αξιότιμη κυρία Πρόεδρο και Αξιότιμα Μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Θέση Κυπριακού Συνδέσμου Διεθνών Επιχειρήσεων (CIBA)
για τη Φορολογική Μεταρρύθμιση

Ενόψει της συζήτησης των σχετικών νομοθετικών προτάσεων για τη φορολογική μεταρρύθμιση που αναμένεται να απασχολήσει την ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων, ο Κυπριακός Σύνδεσμος Διεθνών Επιχειρήσεων (CIBA) δηλώνει ότι

- προσέγγισε την όλη διαδικασία διαμόρφωσης των σχετικών προτάσεων στα πλαίσια της Δημόσιας Διαβούλευσης με υπευθυνότητα και με εποικοδομητική στάση, καταθέτοντας πλήρως αιτιολογημένες θέσεις και εισηγήσεις σε αρκετές πτυχές (βλ. [δημόσια διαβούλευση ciba](#))
- χαιρετίζει την όλη προσπάθεια που έχει γίνει τόσο από την κυβέρνηση όσο και από τα κοινοβουλευτικά κόμματα για να επιφέρουν βελτιώσεις

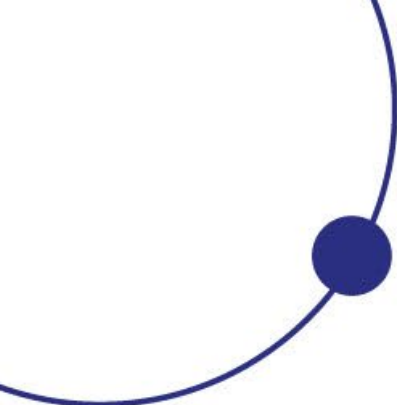
Παρά τις όποιες βελτιώσεις, ο CIBA νοιώθει την ανάγκη και υποχρέωση να επισημάνει ότι η αύξηση του εταιρικού φόρου εισοδήματος δύναται να έχει αρνητικό αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας.

Χωρίς καμία διάθεση κινδυνολογίας, ο CIBA επαναλαμβάνει αυτό που ξεκάθαρα έχει επιβεβαιωθεί πλειστάκις και αποτελεί διεθνώς κοινή διαπίστωση που καταγράφεται μάλιστα και στη μελέτη ορόσημο του ΟΟΣΑ με τίτλο «*Taxation and Economic Growth*», όπου επισημαίνεται ότι

- **ο εταιρικός φόρος είναι ο πλέον επιζήμιος για την οικονομική ανάπτυξη**, καθώς οι υψηλοί συντελεστές μπορούν να αποθαρρύνουν επενδύσεις, ιδιαίτερα στην έρευνα και ανάπτυξη.
- **μια αναπτυξιακά προσανατολισμένη και δημοσιονομικά ουδέτερη μεταρρύθμιση** θα πρέπει να μεταφέρει μέρος του φορολογικού βάρους από τη φορολογία εισοδήματος προς λιγότερο επιβαρυντικούς φόρους, όπως ο επαναλαμβανόμενος φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας και ο ΦΠΑ.
- **οι πιο ανοικτές οικονομίες υφίστανται μεγαλύτερο αρνητικό αντίκτυπο από μια αύξηση του εταιρικού φόρου σε σχέση με πιο κλειστές οικονομίες.**

Τα πιο πάνω ευρήματα είναι ιδιαίτερα κρίσιμα για την Κύπρο, η οποία είναι μια μικρή ανοικτή οικονομία και βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στις διεθνείς επιχειρηματικές δραστηριότητες. Ως εκ τούτου, μια αύξηση του εταιρικού φόρου αναμένεται να επηρεάσει αρνητικά το κυπριακό ΑΕΠ.

Όσο αφορά την πρόσφατη ανάλυση του Οικονομικού Ερευνητικού Κέντρου (CypERC/KOE) του Πανεπιστημίου Κύπρου η οποία καταλήγει ότι η αύξηση του εταιρικού φόρου (α) δεν θα επηρεάσει ουσιαστικά το ΑΕΠ και (β) η Κύπρος θα παραμείνει ανταγωνιστική, ο CIBA αναφέρει ότι η εν λόγω προσέγγιση δεν συνυπολογίζει ουσιαστικές παραμέτρους οι οποίες επισημαίνονται στις συνημμένες θέσεις του CIBA, οι οποίες κατατέθηκαν στα πλαίσια της Δημόσιας Διαβούλευσης και εκφράστηκαν και στα πλαίσια της εξέτασης των νομοθετικών προτάσεων στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής.

Στο συνημμένο έγγραφο, ο CIBA προτείνει εναλλακτικές λύσεις με γνώμονα να αποτρέψουν τη μείωση τόσο του ΑΕΠ όσο και της φορολογικής ανταγωνιστικότητας. Εκτιμάται ότι η υιοθέτηση των μέτρων αυτών θα μείωνε ουσιαστικά την ανάγκη αύξησης του εταιρικού φόρου και καλεί κυβέρνηση και κοινοβουλευτικά Κόμματα να επαναξιολογήσουν τις σχετικές παραμέτρους και τους κινδύνους που ελλοχεύουν από την αύξηση του εταιρικού φόρου.

Σε περίπτωση που παρά τις πιο πάνω επισημάνσεις υιοθετηθεί η αύξηση του εταιρικού φόρου, **ο CIBA καλεί την κυβέρνηση να επεξεργαστεί δέσμη φορολογικών κινήτρων ως αντιστάθμισμα που θα συμβάλει στην προσπάθεια διατήρησης της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας.**

Η εν λόγω δέσμη θα μπορούσε να συνδέεται με σημαντικές προκλήσεις και στρατηγικές στοχεύσεις της κυπριακής οικονομίας καθώς και με στόχους που είχαν τεθεί στο **Όραμα 2035** για την κυπριακή οικονομία, μετατρέποντας τις εν λόγω προκλήσεις σε ευκαιρίες, κάτι που έτσι κι αλλιώς μια σημαντική μεταρρύθμιση, όπως η φορολογική, θα έπρεπε εκ προοιμίου να στοχεύει.

Στο πιο πάνω πλαίσιο προτείνεται η επεξεργασία φορολογικών κινήτρων/εκπτώσεων που

(α) θα ενίσχυαν τον **πράσινο μετασχηματισμό** επιβραβεύοντας εταιρείες που εισάγουν πράσινες πρακτικές που υπερβαίνουν τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από την κείμενη νομοθεσία

(β) θα ενίσχυαν την **καινοτομία και τον ψηφιακό μετασχηματισμό** επιβραβεύοντας εταιρείες που επενδύουν σε καινοτόμες πρακτικές δίνοντας ώθηση στις νεοφυείς εταιρείες που κυρίως δραστηριοποιούνται νέοι επιστήμονες, από την “πλευρά της ζήτησης” (demand-side)

(γ) θα συνέβαλαν στη **μείωση του κυκλοφοριακού προβλήματος** που μαστίζει τα αστικά κέντρα επιβραβεύοντας εταιρείες που δημιουργούν το πλαίσιο για ένα μεγάλο ποσοστό του ανθρώπινου δυναμικού τους να εργάζεται εξ αποστάσεως με τηλεργασία, αποσυμφορίζοντας ουσιαστικά το οδικό δίκτυο σε ώρες αιχμής.

Οι πιο πάνω προτάσεις θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως σημαντικά αντισταθμιστικά εργαλεία για διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας στηρίζοντας παράλληλα σημαντικές πολιτικές και κοινωνικές προτεραιότητες και προκλήσεις, όπως του πράσινου και ψηφιακού μετασχηματισμού αλλά και στην παροχή κινήτρων για μείωση του κυκλοφοριακού προβλήματος.

Για τις πιο πάνω προτάσεις που η υιοθέτηση τους θα μπορεί να μετατρέψει την φορολογική μεταρρύθμιση ως πραγματικό μοχλό στήριξης στρατηγικού οράματος και στοχεύσεων της κυπριακής οικονομίας καθώς και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, ο CIBA εκφράζει ετοιμότητα να εργαστεί με την Κυβέρνηση, τα κοινοβουλευτικά κόμματα και όλους τους οργανωμένους φορείς για διαμόρφωση σχετικής δέσμης κινήτρων.

Παράρτημα

Πιθανές Επιπτώσεις από την αύξηση του εταιρικού φόρου και παράθεση εναλλακτικών μέτρων

Η μελέτη ορόσημο του ΟΟΣΑ με τίτλο «*Taxation and Economic Growth*» του 2008¹ παρέχει ουσιαστικές πληροφορίες σχετικά με το πώς η δομή ενός φορολογικού συστήματος μπορεί να επηρεάσει την οικονομική ανάπτυξη. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, **ο εταιρικός φόρος εισοδήματος είναι ο πλέον επιζήμιος για την οικονομική ανάπτυξη**, καθώς οι υψηλοί συντελεστές μπορούν να αποθαρρύνουν επενδύσεις, ιδιαίτερα στην έρευνα και ανάπτυξη. Ακολουθούν οι **φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων**, ενώ οι **έμμεσοι φόροι**, όπως ο ΦΠΑ, θεωρούνται λιγότερο στρεβλωτικοί. Ο φόρος με τη μικρότερη επίδραση στην **ανάπτυξη** είναι ο επαναλαμβανόμενος φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας.

Με βάση αυτή την ανάλυση, ο ΟΟΣΑ καταλήγει ότι μια **αναπτυξιακά προσανατολισμένη και δημοσιονομικά ουδέτερη μεταρρύθμιση** θα πρέπει να μεταφέρει μέρος του φορολογικού βάρους από τη φορολογία εισοδήματος προς λιγότερο επιβαρυντικούς φόρους, όπως ο επαναλαμβανόμενος φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας και ο ΦΠΑ.

Η έκθεση επισημαίνει επίσης ότι οι συνέπειες της εταιρικής φορολογίας εξαρτώνται από τον βαθμό εξωστρέφειας μιας οικονομίας. **Οι πιο ανοικτές οικονομίες υφίστανται μεγαλύτερο αρνητικό αντίκτυπο από μια αύξηση του εταιρικού φόρου σε σχέση με πιο κλειστές οικονομίες.** Το εύρημα αυτό είναι **ιδιαίτερα κρίσιμο για την Κύπρο**, η οποία είναι μια μικρή ανοικτή οικονομία και βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στις διεθνείς επιχειρηματικές δραστηριότητες. Ως εκ τούτου, **μια αύξηση του εταιρικού φόρου αναμένεται να επηρεάσει αρνητικά το κυπριακό ΑΕΠ.**

Η πρόσφατη ανάλυση του **Οικονομικού Ερευνητικού Κέντρου (CypERC/KOE) του Πανεπιστημίου Κύπρου**² καταλήγει ότι η αύξηση του εταιρικού φόρου στο 15% δεν θα επηρεάσει ουσιαστικά το Ακαθάριστο Περιφερειακό Προϊόν. Ωστόσο, το συμπέρασμα αυτό βασίζεται στην **υπόθεση ότι δεν θα υπάρξουν συμπεριφορικές αλλαγές** — κάτι που αναφέρεται στην έκθεση (σελ. 18). Στην πραγματικότητα, η αύξηση του εταιρικού φόρου μπορεί να οδηγήσει πολυεθνικές εταιρείες να μετακινήσουν δραστηριότητες σε πιο ανταγωνιστικές δικαιοδοσίες ή να αποθαρρύνει νέους επενδυτές από το να επιλέξουν την Κύπρο.³ Εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εταιρικών φορολογικών εσόδων της Κύπρου προέρχεται από ξένους επενδυτές (Τμήματος Φορολογίας 2024 Φόρος Εισοδήματος - Νομικά Πρόσωπα (Εταιρείες) €1.904.482.859 σε αντίθεση με Έκτακτη Εισφορά Άμυνας €434.218.103),⁴ **η παράλειψη των συμπεριφορικών αυτών παραγόντων υποεκτιμά ουσιαστικά τον πραγματικό αντίκτυπο στο ΑΕΠ.**

¹ Å. Johansson, C. Heady, J. M. Arnold, B. Brys, L. Vartia, 2008 OECD Economics Department Working Papers No. 620, *Taxation and Economic Growth*, <https://dx.doi.org/10.1787/241216205486>

² October 2025 University of Cyprus Economics Research Centre, *Cyprus Tax Reform, Overview of the Final Report on the Cyprus Tax Reform Project*, https://www.parliament.cy/images/media/redirectfile/Overview_TaxReform_Oct29_2025_Marked_PIT.pdf

³ OECD 2008 *Taxation and Economic Growth* page 5, [...] taxes also affect the decisions of households to save, supply labour and invest in human capital, the decisions of firms to produce, create jobs, invest and innovate, as well as the choice of savings channels and assets by investors.

Παράλληλα, η **ανταγωνιστικότητα** του κυπριακού φορολογικού συστήματος θα **μειωθεί** αισθητά. Με συντελεστή 15%, η Κύπρος θα υποχωρήσει περίπου στη **δέκατη θέση** μεταξύ των εταιρικών φορολογικών καθεστώτων της Ευρώπης, πίσω από χώρες όπως η Εσθονία και η Λετονία (0% στα αδιανέμητα κέρδη), η Μάλτα (~5% μέσω του συστήματος επιστροφών), η Ουγγαρία και τα ΗΑΕ (9%), η Βουλγαρία (10%), ορισμένα καντόνια της Ελβετίας όπως το Ζουγκ (κάτω του 12%), καθώς και η Ιρλανδία και το Λιχτενστάιν (12,5%).

Αν και το CypERC υποστηρίζει ότι η Κύπρος παραμένει ανταγωνιστική σύμφωνα με τον δείκτη Mannheim (σελ. 14), αυτό βασίζεται στην υπόθεση ότι οι επενδυτές είναι κάτοικοι μέτοχοι — κάτι που **σπανίως** ισχύει στην πράξη. Επιπλέον, ένας άλλος δείκτης ανταγωνιστικότητας που χρησιμοποιεί το CypERC (σελ. 16) τοποθετεί την Κύπρο στην 5η θέση, αλλά δεν περιλαμβάνει σημαντικούς ανταγωνιστές, όπως η Μάλτα, τα ΗΑΕ και άλλοι.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο **Σύνδεσμος Διεθνών Επιχειρήσεων Κύπρου (CIBA)** προτείνει εναλλακτικές λύσεις για την αποφυγή μείωσης του ΑΕΠ και της φορολογικής ανταγωνιστικότητας:

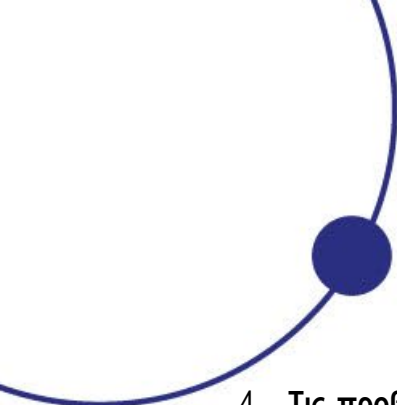
1. **Επιβολή φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας** σε περιουσίες άνω των €3 εκατ., από τον οποίο εκτιμάται ότι μπορούν να εισπραχθούν €54 εκατ. ετησίως — πρόκειται για έναν από τους λιγότερο στρεβλωτικούς φόρους (εισήγηση του ΚΟΕ σελ. 20).
2. **Αύξηση του ΦΠΑ σε είδη πολυτελείας**, ένας ακόμη φόρος με περιορισμένο αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομία.

Επιπλέον, η ποσοτική αξιολόγηση του CypERC σημειώνει ότι δεν λαμβάνει υπόψη αρκετούς σημαντικούς παράγοντες (σελ. 21), μεταξύ των οποίων:

1. **Την εφαρμογή του Παγκόσμιου Ελάχιστου Φόρου 15%, Pillar II** από τον οποίο το Υπουργείο Οικονομικών εκτιμά ότι θα προκύψουν έσοδα €200–250 εκατ. ετησίως από το 2026.⁵
2. **Την αύξηση των φορολογικών εσόδων μέσω διεύρυνσης της φορολογικής βάσης**, όπως η φορολόγηση κρυπτοστοιχειών, stock options κ.λπ.
3. **Τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας εισπράξης φόρων**, η οποία αυξήθηκε κατά περίπου 14% ετησίως την περίοδο 2021–2024 (από €5,01 δισ. σε €7,42 δισ.).⁶ Επιπλέον, οι νέες αντι-φοροαποφυγικές πρόνοιες αναμένεται να ενισχύσουν περαιτέρω τις εισπράξεις.

⁴ Τμήμα Φορολογίας, *Ετήσιες Εισπράξεις Τμήματος Φορολογίας για την περίοδο 2019 μέχρι 2025*, [https://www.mof.gov.cy/mof/tax/taxdep.nsf/All/86EEF39E017F59FEC2258B970026FD27/\\$file/%CE%95%CF%84%CE%AE%CF%83%CE%B9%CE%B5%CF%82%20%CE%95%CE%B9%CF%83%CF%80%CF%81%CE%AC%CE%BE%CE%B5%CE%B9%CF%82%20%CE%A4%CE%BC%CE%AE%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CF%82%20%CE%A6%CE%BF%CF%81%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%AF%CE%B1%CF%82%20%CE%B3%CE%B9%CE%B1%20%CF%84%CE%B7%CE%BD%20%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%AF%CE%BF%CE%B4%CE%BF%202019%20%CE%BC%CE%AD%CF%87%CF%81%CE%B9%202025.pdf?OpenElement](https://www.mof.gov.cy/mof/tax/taxdep.nsf/All/86EEF39E017F59FEC2258B970026FD27/$file/%CE%95%CF%84%CE%AE%CF%83%CE%B9%CE%B5%CF%82%20%CE%95%CE%B9%CF%83%CF%80%CF%81%CE%AC%CE%BE%CE%B5%CE%B9%CF%82%20%CE%A4%CE%BC%CE%AE%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%BF%CF%82%20%CE%A6%CE%BF%CF%81%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%AF%CE%B1%CF%82%20%CE%B3%CE%B9%CE%B1%20%CF%84%CE%B7%CE%BD%20%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%AF%CE%BF%CE%B4%CE%BF%202019%20%CE%BC%CE%AD%CF%87%CF%81%CE%B9%202025.pdf?OpenElement)

⁵ <https://www.ekathimerini.com/economy/1256289/cyprus-mps-vote-for-15-corporate-tax/>

-
4. **Τις προβλέψεις για αύξηση του ΑΕΠ κατά 3% κατά τα επόμενα δύο χρόνια, σύμφωνα με πρόσφατες ανακοινώσεις διεθνών οργανισμών αξιολόγησης.**

Η συμπερίληψη των παραπάνω **θα μείωνε ουσιαστικά την ανάγκη αύξησης του εταιρικού φόρου.**

Συνολικά, τα διαθέσιμα στοιχεία υποδεικνύουν ότι η Κύπρος πρέπει να εξετάσει προσεκτικά εναλλακτικά μέτρα αύξησης των δημοσίων εσόδων — πολλά από τα οποία έχουν μικρότερη επίδραση στην ανάπτυξη — πριν καταλήξει στην αύξηση του εταιρικού φόρου. Μια ισορροπημένη προσέγγιση θα ενίσχυε τη δημοσιονομική σταθερότητα, διατηρώντας παράλληλα τη μακρόχρονη ανταγωνιστική θέση της χώρας ως διεθνές επιχειρηματικό κέντρο.

⁶ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2024

[https://www.mof.gov.cy/mof/tax/taxdep.nsf/All/2DE1B1C7053E582BC2258CBB00389DE6/\\$file/%CE%95%CE%A4%CE%97%CE%A3%CE%99%CE%91%20%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%97%20%CE%A4%CE%A6%202024.pdf?OpenElement](https://www.mof.gov.cy/mof/tax/taxdep.nsf/All/2DE1B1C7053E582BC2258CBB00389DE6/$file/%CE%95%CE%A4%CE%97%CE%A3%CE%99%CE%91%20%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%97%20%CE%A4%CE%A6%202024.pdf?OpenElement)